

Riigikogu rahanduskomisjoni istungi protokoll nr 80

Tallinn, Toompea

Esmaspäev, 13. mai 2024

Algus 11.15, lõpp 12.38

Juhataja: Annely Akkermann (esimees)

Protokollija: Epp-Sandra Satsmann (konsultant)

Võtsid osa:

Komisjoni liikmed: Madis Kallas, Aivar Kokk, Andrei Korobeinik, Maris Lauri, Jürgen Ligi, Marek Reinaas, Kersti Sarapuu, Aivar Sõerd, Toomas Uibo

Komisjoni ametnikud: Tiina Licht (nõunik-sekretariaadijuhataja), Kristo Varend (nõunik), Andres Ando (nõunik), Vivian Pöld (konsultant)

Puudusid: Martin Helme, Tanel Kiik ja Siim Pohlak

Kutsutud: Rahandusministeeriumi eelarve osakonna analüütik Anneli Ratnik, Kaitseministeeriumi kaitse-eelarve osakonnajuhataja Marika Tuusis (5. päevakorrapunkt) ja Rahandusministeeriumi maksu- ja tollipoliitika osakonna peaspetsialist Tiina Hansson (7. päevakorrapunkt)

Päevakord:

1. Nädala töökava kinnitamine
2. Vabariigi Valitsuse algatatud euro kasutusele võtmise seaduse ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (399 SE) kolmandaks lugemiseks ettevalmistamine
3. Rahanduskomisjoni algatatud riigieelarve seaduse muutmise seaduse eelnõu (391 SE) kolmandaks lugemiseks ettevalmistamine
4. Kollektiive pöördumise "Peatame Kopli päästekomando sulgemise!" arutelu
5. Vabariigi Valitsuse algatatud 2024. aasta riigieelarve seaduse muutmise seaduse eelnõu (389 SE) kolmandaks lugemiseks ettevalmistamine
6. Eesti Keskerakonna fraktsiooni algatatud Riigikogu otsuse „Ettepaneku tegemine Vabariigi Valitsusele kodumaiste puu- ja juurviljade käibemaksu langetamiseks 5-le protsendile eelnõu (406 OE) esimeseks lugemiseks ettevalmistamine
7. Eesti Keskerakonna fraktsiooni algatatud Riigikogu otsuse „Ettepaneku tegemine Vabariigi Valitsusele digitaalsete teenuste maksu rakendamiseks Eestis" eelnõu (408 OE) esimeseks lugemiseks ettevalmistamine
8. Info ja muud küsimused

1. Nädala töökava kinnitamine

Komisjoni istung esmaspäev, 13.05.2024 kell 11.15

1. Nädala töökava kinnitamine

2. Vabariigi Valitsuse algatatud euro kasutusele võtmise seaduse ja sellega seonduvalt teiste

- seaduste muutmise seaduse eelnõu (399 SE) kolmandaks lugemiseks ettevalmistamine
3. Rahanduskomisjoni algatatud riigieelarve seaduse muutmise seaduse eelnõu (391 SE) kolmandaks lugemiseks ettevalmistamine
 4. Kollektiive pöördumise "Peatame Kopli päästekomando sulgemise!" arutelu
 5. Vabariigi Valitsuse algatatud 2024. aasta riigieelarve seaduse muutmise seaduse eelnõu (389 SE) kolmandaks lugemiseks ettevalmistamine
 6. Eesti Keskerakonna fraktsiooni algatatud Riigikogu otsuse „Ettepaneku tegemine Vabariigi Valitsusele kodumaiste puu- ja juurviljade käibemaksu langetamiseks 5-le protsendile eelnõu (406 OE) esimeseks lugemiseks ettevalmistamine
 7. Eesti Keskerakonna fraktsiooni algatatud Riigikogu otsuse „Ettepaneku tegemine Vabariigi Valitsusele digitaalsete teenuste maksu rakendamiseks Eestis" eelnõu (408 OE) esimeseks lugemiseks ettevalmistamine
8. Info ja muud küsimused

Komisjoni istung teisipäev, 14.05.2024 kell 14.00

1. Vabariigi Valitsuse algatatud 2024. aasta riigieelarve seaduse muutmise seaduse eelnõu (389 SE) kolmandaks lugemiseks ettevalmistamine
 2. Eelarvenõukogu ülevaade arvamusest majandusprognoosi kohta. Osaleb Eelarvenõukogu esimees Peter Lõhmus.
 3. Vabariigi Valitsuse algatatud krüptovaraturu seaduse eelnõu (398 SE) teiseks lugemiseks ettevalmistamine.
 4. Vabariigi Valitsuse algatatud mootorsõidukimaksu seaduse eelnõu (364 SE) teiseks lugemiseks ettevalmistamine
 5. Vabariigi Valitsuse algatatud maamaksuseaduse muutmise seaduse eelnõust. Osaleb regionaalminister Piret Hartman.
6. Info ja muud küsimused

Komisjoni istung neljapäev, 16.05.2024 kell 9.00

1. Vabariigi Valitsuse algatatud tulumaksuseaduse muutmise seaduse eelnõu (416 SE) teiseks lugemiseks ettevalmistamine
2. Info ja muud küsimused

Aivar Kokk küsis, kas 14. mai komisjoni istungil on plaanis eelnõu 364 SE osas läbi viia hääletamine.

Annely Akkermann vastas, et menetluslikke otsuseid ei tehta. Tutvutakse Rahandusministeeriumi esitatud ettepanekutega.

Madis Kallas küsis, kas 398 SE päevakorrapunkti saab arutada vajadusel ka 14. või 16. mai istungil.

Annely Akkermann vastas, et kui 13. mai komisjoni istungil jääb arutelu poolikuks, siis võetakse antud päevakorrapunkt ka 14. mai istungil päevakorda. Komisjon nõustus konsensuslikult.

Otsustati:

1.1. Kinnitada nädala töökava (konsensus: Annely Akkermann, Madis Kallas, Aivar Kokk, Andrei Korobeinik, Maris Lauri, Jürgen Ligi, Marek Reinaas, Kersti Sarapuu, Aivar Sõerd, Toomas Uibo).

2. Vabariigi Valitsuse algatatud euro kasutusele võtmise seaduse ja sellega seondult teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (399 SE) kolmandaks lugemiseks ettevalmistamine

Annely Akkermann tegi ettepaneku kiita heaks varasemalt liikmetele edastatud eelnõu kolmanda lugemise tekst, millesse on sisse viidud keelelised ja tehnilised täpsustused. Eelnõu kolmas lugemine toimub 15. mail.

Otsustati:

2.1. Kiita heaks eelnõu kolmanda lugemise tekst (konsensus: Annely Akkermann, Madis Kallas, Aivar Kokk, Andrei Korobeinik, Maris Lauri, Jürgen Ligi, Marek Reinaas, Kersti Sarapuu, Aivar Sõerd, Toomas Uibo).

3. Rahanduskomisjoni algatatud riigieelarve seaduse muutmise seaduse eelnõu (391 SE) kolmandaks lugemiseks ettevalmistamine

Annely Akkermann tegi ettepaneku kiita heaks eelnõu varasemalt liikmetele edastatud kolmanda lugemise tekst. Ta viitas, et eelnõu vajab vastuvõtmiseks Riigikogu koosseisu hääلteenamust.

Otsustati:

3.1. Kiita heaks kolmanda lugemise tekst (konsensus: Annely Akkermann, Madis Kallas, Aivar Kokk, Andrei Korobeinik, Maris Lauri, Jürgen Ligi, Marek Reinaas, Kersti Sarapuu, Aivar Sõerd, Toomas Uibo).

4. Kollektiive pöördumise "Peatame Kopli päästekomando sulgemise!" arutelu

Annely Akkermann teavitas, et vastavalt kollektiivse pöördumise „Peatame Kopli päästekomando sulgemise“ komisjoni istungitel toimunud arutelude põhjal on koostatud vastuskirja kavand, mis edastati komisjoni liikmetele. Otsuse mitte nõustuda pöördumises toodud ettepanekuga tegi komisjon 7. mai istungil. Eriarvamusi selle kohta ei laekunud.

Andrei Korobeinik tõdes, et Koplis on olemas kaubajaam. Selles piirkonnas võiks Tallinna puhul olla suurem valmidus potentsiaalsele ohule reageerimiseks. Petitsiooni tuleks suhtuda tõsiselt.

Jürgen Ligi täiendas, et 7. mai istungil arutleti argumenteeritult, milline seisukoht teemas kujundada.

Aivar Kokk tõdes, et varasemalt räägiti, et raha on puudu. Kopli komando sulgemine ei ole olnud põhjendatud.

Maris Lauri tuletas meelde, et Riigikogu pädevus ei ole tegeleda üksikute asutuste avamise ega kinni panemisega, vaid see on vastavate täitevvõimu üksuste ülesanne. Riigikogu annab ette üldised suunised.

Annely Akkermann täiendas, et 7. mai istungil arutati, et raha puudumine ei ole sulgemiseks piisav argument, sest Päästeameti eelarve on viimastel aastatel kasvanud.

Jürgen Ligi tõdes, et ressursse tuleb optimeerida ning tegutseda nende piires. Kopli komando valiti välja põhjusel, et see ei ole hädavajalik. Otsused on tehtud ressursi kasutuse põhjal, mitte sellepärast, et raha ei ole.

Andrei Korobeinik leidis, et Riigikogu saab teha vajalikke otsuseid. Antud piirkonnas on päästekomando omamine vajalik. Riigikogu peaks sinna abikäe ulatama.

Aivar Kokk täpsustas, et Kopli komando kinni panemist põhjendati rahapuudusega,

Annely Akkermann lisas, et Päästeamet saatis välja teate, milles põhjendati Kopli komando sulgemist rahapuuduse tõttu.

Otsustati:

4.1. Edastada vastuskiri kollektiivse pöördumise esitajatele (poolt 7: Annely Akkermann, Madis Kallas, Maris Lauri, Jürgen Ligi, Marek Reinaas, Aivar Sõerd, Toomas Uibo; vastu 3: Aivar Kokk, Andrei Korobeinik, Kersti Sarapuu; erapooletuid 0).

5. Vabariigi Valitsuse algatatud 2024. aasta riigieelarve seaduse muutmise seaduse eelnõu (389 SE) kolmandaks lugemiseks ettevalmistamine

Annely Akkermann teavitas, et eelnõu muudatusettepanekute tähtjaks Riigikogu fraktsioonidele ja komisjonidelt ettepanekuid ei laekunud. Rahandusministeeriumist on

laekunud arvamus ettepanekutega, mille põhjal rahanduskomisjon koostab omapoolsed muudatusettepanekud, kui nii otsustatakse. Esimese muudatusettepaneku näol suunatakse raha Rahandusministeeriumi valitsemisala eelarvest Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi valitsemisalasse Maaelu Edendamise Sihtasutustele (MES) maakapitalilaenu meetme avamiseks. Juba varasemalt on leitud, et MES ei saa seda raha kasutada sellisel viisil sihtotstarbeliselt. Ta küsis, kas seda on arutatud.

Anneli Ratnik vastas, et on tulnud info, et MES sooviks saada raha sihtkapitali maksena, et raha peale meetme ellu viimist jääks sihtkapitali. Muudatusettepanek on esitatud eelneva kokkuleppe alusel, mis on nii töötasandil kui ka valitsuse põhimõtteline otsus. See on esitatud eeldusel, et kui maakapitalilaenu meede on ellu viidud, siis raha laekub riigieelarvesse tagasi.

Anneli Akkermann küsis, kas riik sooviks raha mitmeid kordi välja laenata. Kas eesmärk on sihtkapitali käibes hoidmine?

Anneli Ratnik vastas, et ettepanek on praegu mõeldud sellisena, et antakse laenu ning kui see tagasi laekub, siis saab sellele anda uue otstarbe.

Anneli Akkermann küsis, kas MES peaks kandma raha riigieelarvesse tagasi.

Anneli Ratnik nõustus mõttega ning lisas, et pärast meetme ellu viimist peaks raha tagasi kandma.

Anneli Akkermann küsis, kas need 20 miljonit eurot peaks ühel päeval olema riigieelarves tagasi.

Anneli Ratnik vastas jaatavalt.

Jürgen Ligi soovis raamatupidamisliku külje kirjeldamist. Ta küsis, kuidas nelja aasta tagune raha kandmine välja näeb.

Anneli Ratnik vastas, et raha on olnud MESi arvel kasutamata. See anti 2020. aastal. Meede viidi ellu ja raha laekus tagasi, kuid seda ei ole saadud kasutada põhjusel, et 2020. aasta riigieelarve on lõppenud ning raha kasutamise tähtaeg on möödunud. Puudub alus uue sihtotstarbe andmiseks. Ettepanek on tehtud selleks, et raha saaks uuesti kasutada.

Jürgen Ligi küsis, kas eelarve suhtes on see pigem neutraalne või positiivne.

Anneli Ratnik vastas, et sellest üle poole läheb laenukohustuste tasumiseks. Praegu on need tehtud finantseerimistehingutena.

Aivar Kokk tõi välja, et 2020. aastal oli see summa 200 miljonit eurot mitte 20 miljonit eurot.

Anneli Ratnik vastas, et sel ajal oli seal teisi meetmeid ka sees. Tegemist oli Covid-19 lisaeelarvega.

Anneli Akkermann palus, et komisjonile saadetakse täpsem ülevaade, kui suured olid Covid-19 meetmed ning kuidas neid kasutati.

Jürgen Ligi leidis, et varasemad põhjendused ei ole olnud ammendavad.

Aivar Sõerd tõdes, et sisuliselt on tegemist kindlale sektorile ilma intressi ja tagatiseta laenuga.

Anneli Ratnik vastas, et sisuliselt on maa laenu tagatiseks.

Aivar Sõerd leidis, et tagatis võetakse enda kasuks rendile. Ta küsis, kas rendisumma on null eurot.

Anneli Ratnik vastas, et rendi eest makstakse.

Aivar Sõerd tõdes, et riigikassale on tegemist kuluga. Kui summa oleks riigikassas, siis peaks vähem laenama.

Anneli Akkermann tõdes, et MESis liigub raha arvelduskontolt välja. Asemele tuleb maa, mis liisitakse välja ja sellelt teenitakse intressi.

Madis Kallas tõdes, et tegemist oli Eesti Põllumajandus- Kaubanduskoja palvega, et kui sektorit soovitakse toetada ning kui raha toetusteks ei ole, siis paluti avada meede, mis ennekõike väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtteid aitaks. Covid-19 meetmete raha on seisnud MESi arvel ning on kogunud seal intresse. Põhjused, miks raha ei ole saanud hiljem

välja anda, on selles, et see oli seotud Covid-19 kriteeriumitega ning seda võis ainult viie aasta jooksul kasutada. Kriteeriumeid oli vaja ümber teha. Oleks mõistlik anda osa summast põllumajanduse toetuseks. Rahandusministeeriumist ei tohiks anda raha Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumile sihttoetusena, vaid see peaks minema sihtkapitali.

Annely Akkermann tõi välja, et tema ei suuda selles probleemi näha. Ta küsis, mis mõte on selles, et maakapitali laenu peaks asendama sihtkapitali kasutamiseks. Juhul, kui selle järgi on suur nõudlus, siis kas võiks mõelda tähtaja pikendamise või ümberformuleerimise peale.

Madis Kallas vastas, et asja idee on selles, et sellised vahendid 20 miljoni euro ulatuses võiks minna MESile sihtkapitalina, et saaks põllumehi toetada.

Annely Akkermann täiendas, et tegevuseks on antud sihtfinantseerimine. Ta küsis, mis on Rahandusministeeriumi seisukoht.

Anneli Ratnik vastas, et kui meede saab ellu viidud, siis laekub raha tagasi. Kui on soov, et raha jääks tähtajatult MESile, siis tuleb muudatus ümber vormistada.

Annely Akkermann küsis, kas koalitsiooninõukogu on seda arutanud.

Anneli Ratnik vastas, et Rahandusministeeriumi ettepanek on, et raha laekuks riigieelarvesse tagasi. Ei ole mõeldud sihtkapitali tähtajatut suurendamist.

Madis Kallas täiendas, et läbirääkimised on Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumis olnud sellised, et hetkel antakse MESi sihtkapitalist riigieelarvesse tagasi ning 20 miljonit eurot antakse uuesti MESi sihtkapitalile, et oleks võimalik maaelu edendada ning teha erinevaid meetmeid.

Anneli Ratnik vastas, et valitsuse põhimõtteline otsus tehti 11. aprillil.

Aivar Kokk ütles, et kui seda soovitakse muuta, siis peaks valitsuse käest küsima kooskõlastust. Ta küsis, kes hakkab maksma maamaksu, kui maa välja ostetakse.

Anneli Ratnik vastas, et hetkel ei oska sellele küsimusele vastust anda.

Annely Akkermann tõdes, et tõenäoliselt sisaldub see rendilepingus. MESi soov on teistsugune, kui valitsus on otsustanud. Esimest muudatusettepanekut peaks siiski toetama, sest see on olnud valitsuse soov. Kui nõudlus maa rentimise ja tagasimüügi puhul jätkub, siis saab seda hiljem sihtkapitaliks ümber vormistada.

Madis Kallas küsis, kas esimest muudatusettepanekut on võimalik täpsustada ning hääletada 14. mai istungil.

Annely Akkermann vastas, et esimest muudatusettepanekut on võimalik hääletada 14. mai istungil. Muudatusega soovitakse parandada riigieelarve seaduse paragrahv 28 lõiget 2, mille kohaselt esitatakse riigieelarve seaduses muuhulgas sätted, mis on seotud eelarveaastal riigieelarve vahendite vahendamise korralduse või tingimustega.

Marika Tuusis tõdes, et ettepaneku osas on tegemist olnud pika diskussiooniga ning kaasamine on olnud suur. Riigieelarvele täiendavat negatiivset mõju ei esine. Enda riigi kaitseks mõeldud vahendeid riigieelarves ei kasutata. Teatud põhjustel liigub ajutiselt raha Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuse eelarvele. Tekkepõhiselt ei teki kulu ning varasid ei tule.

Annely Akkermann küsis, kui mõne teise riigi raha võetakse arvelduskontole selleks, et teha hange. Mis juhtub, kui vahepeal tehing ebaõnnestub? Kellele jääb kohustus kulusid hüvitada?

Marika Tuusis vastas, et risk oleks tekkinud siis, kui oleks kasutatud Eesti riigi raha. Praegu on kaks tehingut, millest üks on Moldova ja teine liitlaste tehing, kes abistavad Ukrainat kaitseotstarbeliste vahendite soetamisel. Eesti on ainult vahendaja ning rahalist riski ei teki. Jälgitakse, et Eestile ei tekiks sellest ühtegi kulu. Ukraina on kaitseotstarbeliste vahendite jaoks palunud Eestilt abi. Liitlased annavad alguses vahendid, aga Ukraina maksab nende eest.

Annely Akkermann küsis, kas selle eest makstakse vahendustasu.

Marika Tuusis vastas, et Euroopa Liidu (EL) vahendite puhul on olemas kaudsed kulud. Vastust täpsustatakse Riigi Kaitseinvesteeringute Keskusega ning saadetakse hiljem järele.

Aivar Kokk küsis, kas tehakse tagantjärei otsuseid.

Marika Tuusis vastas, et otsus on ELi poolt tehtud. Enne kui tekstiparagrahv kehtima hakkab, ei tohi seaduse kohaselt veel midagi teha. Kaitseministeeriumil on tulevikus plaan vaadata oma õigusaktid üle. Paragrahv vaadatakse koos Rahandusministeeriumiga üle, samuti on kaasatud Riigikontroll.

Annely Akkermann pani hääletusele Rahandusministeeriumi teise ettepaneku ja komisjon

kujundas järgmise seisukoha:

II muudatus tekstiparagrahvidele (Kaitseministeerium on esitanud muudatusettepaneku lisada 2024. aasta riigieelarve seadusesse täiendav tekstiparagrahv, mis annab Kaitseministeeriumile või tema valitsemisala asutustele loa vahendada kaitsealase koostöö sihtriikide kaitseotstarbelise varustuse soetusi.)

„§ 11. Kaitseotstarbelise varustuse vahendamine kaitsealase koostöö sihtriikidele
 „Kaitseministeerium või tema valitsemisala asutused võivad vahendada Euroopa Liidu ja Põhja-Atlandi lepingu organisatsiooni poolt finantseeritava kaitseotstarbelise varustuse ja varude soetamiseks vajalikke vahendeid Euroopa Liidu kaitsealase koostöö sihtriikidele.“

Muudatusettepaneku selgitus: Euroopa Liidu ja Eesti jaoks on olulised kaitsealase koostöö riigid mh Moldova ja Ukraina. Euroopa Liit on otsustanud Moldoval aidata kaitseotstarbeliste vahendite soetamist. Kaitseministeeriumi valitsemisalas olev Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus (RKIK) täidab rolli Moldova relvajõududele varustamiseks Euroopa Rahurahastu rahaliste vahendite abil. Samuti on RKIK sõlminud koostööleppe Ukraina hankeagentuuriga, aitamaks vajadusel vahendada NATO ja EL liitlaste ja partnerite finantsvahendite eest kaitseotstarbelise varustuse ja varade soetust Ukrainale. RKIK võib käituda vahendajana ka teiste riikide jaoks vastavalt Eesti kaitsealase koostöö eesmärkidele. Kaitseotstarbelise varustuse vahendamisel riigieelarvele riske ei võeta, Kaitseministeeriumi valitsemisala eelarvet sihtriikidele varustuse hankimiseks ei kasutata. Riigieelarve seaduse täiendamise sätted esitatakse tulenevalt Riigieelarve seaduse § 28 lõikest 2, mille kohaselt esitatakse Riigieelarve seaduses muuhulgas sätted, mis on seotud eelarveaastal riigieelarve vahendite vahendamise korralduse või tingimustega

Rahandusministeerium

Juhtivkomisjon: ARVESTADA TÄIELIKULT (poolt 10: Annely Akkermann, Madis Kallas, Aivar Kokk, Andrei Korobeinik, Maris Lauri, Jürgen Ligi, Marek Reinaas, Kersti Sarapuu, Aivar Sõerd, Toomas Uibo, vastu 0, erapooletuid 0).

Otsustati:

5.1. Teha ettepanek võtta eelnõu täiskogu päevakorda 29.05.2024 (konsensus: Annely Akkermann, Madis Kallas, Aivar Kokk, Andrei Korobeinik, Maris Lauri, Jürgen Ligi, Marek Reinaas, Kersti Sarapuu, Aivar Sõerd, Toomas Uibo).

5.2. Teha ettepanek kolmas lugemine lõpetada ja viia läbi eelnõu lõpphääletus (konsensus: Annely Akkermann, Madis Kallas, Aivar Kokk, Andrei Korobeinik, Maris Lauri, Jürgen Ligi, Marek Reinaas, Kersti Sarapuu, Aivar Sõerd, Toomas Uibo).

6. Eesti Keskerakonna fraktsiooni algatatud Riigikogu otsuse „Ettepaneku tegemine Vabariigi Valitsusele kodumaiste puu- ja juurviljade käibemaksu langetamiseks 5-le protsendile“ eelnõu (406 OE) esimeseks lugemiseks ettevalmistamine

Andrei Korobeinik tõi eelnõu tutvustuseks välja, et puu- ja juurviljad on tervislikud. Tegemist on positiivse mõjuga. Läti tegi sarnase praktika paar aastat tagasi ning sellel oli positiivne toetus nii põllumeeste kui ka elanikkonna seas. Eesti võiks rohkem võtta eeskujuna Läti ja Leedu praktikatest.

Jürgen Ligi leidis, et oluline on vaadata eelarvet, tarbimist ja sotsiaalset mõju. Tegemist on antud eelnõu puhul pseudoalgatusega. Läti on seda osaliselt või täielikult kaotamas ning seda on kritiseeritud. Tarbimiskorvist moodustab see väikse osa. Väiksema sissetulekuga ja käibemaksu tundlikud inimesed ei maksa tavaliselt sellise kauba eest käibemaksu.

Andrei Korobeinik tõdes, et väiksema sissetulekuga inimesed ostavad vähem juur- ja puuvilja, sellepärast, et need on kallid. Nad inimesed ostavad odavamaid asju.

Annely Akkermann tõdes, et antud problemaatikat on käsitletud mitmeid kordi. Lätis oli

keeruline lahti saada 5%-lisest käibemaksust juur- ja puuviljade puhul.

Otsustati:

6.1. Teha ettepanek võtta eelnõu täiskogu päevakorda 28.05.2024 (konsensus: Annely Akkermann, Madis Kallas, Aivar Kokk, Andrei Korobeinik, Maris Lauri, Jürgen Ligi, Marek Reinaas, Kersti Sarapuu, Aivar Sõerd, Toomas Uibo).

6.2. Määrata juhtivkomisjoni esindajaks Marek Reinaas (konsensus: Annely Akkermann, Madis Kallas, Aivar Kokk, Andrei Korobeinik, Maris Lauri, Jürgen Ligi, Marek Reinaas, Kersti Sarapuu, Aivar Sõerd, Toomas Uibo).

7. Eesti Keskerakonna fraktsiooni algatatud Riigikogu otsuse „Ettepaneku tegemine Vabariigi Valitsusele digitaalsete teenuste maksu rakendamiseks Eestis” eelnõu (408 OE) esimeseks lugemiseks ettevalmistamine

Andrei Korobeinik tõi välja, et teema oli aktuaalne enne pandeemiat, kus põhimõtteliselt on olnud soov kehtestada ülemaailmselt digimaks. OECD arvamusest kõlas, et seda teha ei suudeta. Ameerika Ühendriigid (USA) on sellele vastu. Eesti on leidnud, et kui seda OECD tasandil ei ole, siis vähemalt peaks see olema ELi tasandil olemas. Prantsusmaa on teinud digimaksu korjamist iseseisvalt. Eesti probleemiks on väikene turg ning suured halduskulud. Praegu jõuavad veel riigid reguleerida, enne kui seda hakkavad tegema suurfirmad. Summa on võrreldav suhkrumaksuga.

Jürgen Ligi küsis, mida digimaksu all mõeldakse.

Andrei Korobeinik vastas, et jutt käib teenusest ja reklaamist riigi klientidele. Teenitud tulu makstakse riigis, kus firma asub. ELis on olemas ühtne digiturg. USA firmad kasumi pealt ELis makse ei maksa.

Annely Akkermann tõdes, et seletuskirjas on see täpsemalt lahti selgitatud.

Andrei Korobeinik täpsustas, et võrdlus on tehtud Prantsusmaaga.

Jürgen Ligi viitas, et Prantsusmaal on suurem kauplemiss võime kui Eestil. Euroopa on võtnud hoiaku, et seda tehakse koos. Ta küsis, kust võeti administreerimiskulud.

Andrei Korobeinik vastas, et tegemist on eelarve tuluga.

Jürgen Ligi küsis, kuidas Euroopas on seda tehtud.

Andrei Korobeinik vastas, et oleks positiivsem kui EL teeb seda koos. Tegemist võiks olla ülemaailmse lahendusega. On juhtumeid, kus teatud teenused ei tulnud EL turule. Kui firma lahkub Eesti turult, siis ta kaalub, kas kaotab terve osa tulust või 10%.

Annely Akkermann küsis, kuidas kulgeb digimaksu arutelu ning mis tempos edasi liigutakse.

Tiina Hansson vastas, et OECDs läbirääkimised veel käivad. Proovitakse leida kompromisse. Paljuski sõltub otsus USAst. Peaks olema üks kindel süsteem.

Annely Akkermann küsis, kas digitaal maks oleks käibe- või müügitaks.

Tiina Hansson vastas, et tegemist on brutopõhise maksuga. Paljudes riikides on see seotud konkreetse maksuga. Mõned on käibemaksu poole ja teised vaatavad müügitulu. Paljud riigid ei rakenda hetkel maksu kogumist.

Annely Akkermann küsis, kas on olemas PILAR 2 ja 3.

Tiina Hansson vastas, et teine konventsioon on tehtud. See on väga mahukas.

Andrei Korobeinik väitis, et tehisintellekti arendamisel on suur töö ära tehtud. ELi initsiatiiv on optimistlikum.

Tiina Hansson viitas, et arenguriigid on OECD protsessis pettunud ja üritatakse ÜRO suunal tegutseda.

Marek Reinaas tõdes, et põhiline probleem on selles, et Eestis müüakse reklaamiteenust ilma käibemaksuta ning Eesti ettevõtted peavad maksuma käibemaksu. Kohalikud ettevõtted on

kehvemas olukorras. Eelmisel kevadel võeti vastu seadus, mis võimaldaks nendelt hakata käibemaksu küsima. Ta küsis, kas sellega on edasi mindud.

Tiina Hansson vastas, et see on rohkem maksustamisõiguse teema kui käibemaksu oma.

Marek Reinaas leidis, et see annaks ülevaate nende käibest, mistõttu saaks käivet sisse nõuda.

Tiina Hansson vastas, et tuleb vaadata, kas Eestis teenuseosutaja deklareerib oma tulu õigesti. Eesti Maksu- ja Tolliamet saab võrrelda infovahetuse asutusel saadud andmeid, aga see ei ole täielikult seotud.

Marek Reinaas küsis, kas oleks võimalik edasi liikuda nii, et käibemaks oleks võimalik kätte saada.

Tiina Hansson vastas, et siinkohal on vaja teada, et teenus on osutatud Eestis. Kui mitteresident osutab digitaalset teenust, ilma et Eestis oleks püsivat tegevuskoht, siis praeguse seadusandlusega ei saa seda maksustada. Teise riigi residendi tulu maksustamiseks peab olema füüsiline kohalolu Eestis. Digimaks läheks nendest reeglitest mööda. Kui kontserni käive on üle 20 miljardi euro, kasumikus üle 10%, siis ollakse konventsiooni kohaldamisalas ning vaadatakse kui palju kasumlikus 10% ületab ning jaotatakse 25% riikidele, kus tegutsetakse.

Jürgen Ligi küsis, kuidas selle maksu kätte saaks.

Tiina Hansson vastas, et kui OECD digimaksu puhul ei jõuta kuhugi, siis EL on öelnud, et tehakse ühtne süsteem. Rahandusministeerium leiab, et see on parem võimalus.

Jürgen Ligi küsis, kas tegemist oleks realistliku või parema võimalusega.

Tiina Hansson vastas, et tegemist on parema võimalusega.

Jürgen Ligi leidis, et digimaks on laiali valguv ning seda ei ole võimalik väikeses piirkonnas eraldi käsitleda.

Andrei Korobeinik tõdes, et kui müük toimub läbi Iirimaa firma, siis on olemas ühtne digiturg. On raske aru saada, kus teenust ostetakse.

Annely Akkermann teavitas, et eelnõu vastu võtmiseks on vaja Riigikogu koosseisu häälteenamust.

Otsustati:

7.1. Teha ettepanek võtta eelnõu täiskogu päevakorda 28.05.2024 (konsensus: Annely Akkermann, Madis Kallas, Aivar Kokk, Andrei Korobeinik, Maris Lauri, Jürgen Ligi, Marek Reinaas, Kersti Sarapuu, Aivar Sõerd, Toomas Uibo).

7.2. Määrata juhtivkomisjoni esindajaks Jürgen Ligi (konsensus: Annely Akkermann, Madis Kallas, Aivar Kokk, Andrei Korobeinik, Maris Lauri, Jürgen Ligi, Marek Reinaas, Kersti Sarapuu, Aivar Sõerd, Toomas Uibo).

8. Info ja muud küsimused

Otsustati:

8.1. Määrata Õiguskantsleri ettepaneku rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse, krediidiastutuste seaduse, võlaõigusseaduse ja riigilõivuseaduse põhiseadusega kooskõlla viimiseks menetlemisel täiskogus rahanduskomisjoni ettekande esitajaks Annely Akkermann (konsensus: Annely Akkermann, Madis Kallas, Aivar Kokk, Andrei Korobeinik, Maris Lauri, Jürgen Ligi, Marek Reinaas, Kersti Sarapuu, Aivar Sõerd, Toomas Uibo).

8.2. Annely Akkermann teavitas, et komisjonile on laekunud:

8.2.1. Rahandusministeeriumi arvamus mootorsõidukimaksu seaduse eelnõu 364 SE kohta;

8.2.2. Eesti raamseisukohad 2028. aastal algava Euroopa Liidu pikaajalise eelarve läbirääkimiseks;

8.2.3. Eesti raamseisukohad ühtekuuluvuspoliitika tulevikuks (2028. aastal algav periood);

8.2.4. Euroopa Kontrollkoja eriaruanne ELi vahendite tagasinõudmise kohta.

(allkirjastatud digitaalselt)
Annely Akkermann
juhataja

(allkirjastatud digitaalselt)
Epp-Sandra Satsmann
protokollija